

ΣΤΕ 3037/2000

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Γ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 11 Μαΐου 2000 με την εξής σύνθεση: Γ. Δεληγιάννης, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ' Τμήματος, Π.Ν. Φλώρος, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Π. Πικραμμένος, Δ. Μπριόλας, Σύμβουλοι, Μ. Γκορτζολίδου, Γ. Τσιμέκας, Πάρεδροι. Α. Γαϊτάνης, Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Γ ι α να δικάσει την από 1η Φεβρουαρίου 1999 αίτηση:

τ ο υο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Φ. Κουβέλη (Α.Μ. 5461), που τον διόρισε στο ακροατήριο,

κ α τ ά του ο οποίος παρέστη με τους δικηγόρους 1) Πρ. Παυλόπουλο (Α.Μ. 7107) και 2) Α. Ρουπακιώτη (Α.Μ. 2639), που τους διόρισε στο ακροατήριο.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ` αριθ. 23/1999 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πατρών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Παπαμεντζελόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αναιρεσείοντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους πληρεξούσιους του αναιρεσιβλήτου, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (γραμμάτιο υπ` αριθμ. Α' 1214140/1999).

2. Επειδή με την αίτηση αυτή ζητείται η αναίρεση της υπ` αριθμ. 23/1999 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πατρών κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε έφεση του ήδη αναιρεσείοντος κατά της υπ` αριθμ. 806/1998 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πατρών. Με την τελευταία αυτή απόφαση έγινε εν μέρει δεκτή ένσταση του αναιρεσιβλήτου, υποψηφίου δημάρχου του Δήμου Τριταίας Αχαΐας, κατά του κύρους των δημοτικών εκλογών της 11.10.1998 και 18.10.1998 στο Δήμο αυτό και ακυρώθηκε η εκλογή ως δημάρχου του αναιρεσείοντος λόγω κωλύματος εκλογιμότητας αυτού.

3. Επειδή, όπως έχει ήδη κριθεί (ΣΤΕ 3782/1999), από το συνδυασμό των

διατάξεων των άρθρων 43 παρ. 1, 44 παρ. 1, 46, 55 παρ. 1, 3α? και 6, 57 και 78 παρ. 1 και 2 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995, ΦΕΚ Α' 231) συνάγεται ότι ως εκλογέας που νομιμοποιείται, κατ' άρθρο 78 Δ.Κ.Κ., στην άσκηση ενστάσεως κατά του κύρους των δημοτικών εκλογών νοείται μόνο ο εκλογέας εκείνος ο οποίος είναι γραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου Δήμου, διότι μόνο υπό την προϋπόθεση αυτή μπορούν οι δημότες εκλογείς ν' ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα (άρθρο 44 παρ. 1 Δ.Κ.Κ.). Από τις ίδιες διατάξεις συνάγεται επίσης ότι για να μπορεί δημότης να εκλεγεί ως δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος κλπ. αρκεί να έχει την ικανότητα του εκλέγειν, χωρίς να απαιτείται να είναι γραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους (άρθρα 46 και 55 Δ.Κ.Κ.). Με το δεδομένο αυτό, πρέπει να θεωρηθεί ότι κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 78 του Δ.Κ.Κ. νομιμοποιείται στην άσκηση ενστάσεως κατά του κύρους των δημοτικών εκλογών, πέραν του εκλογέως που ρητά αναφέρεται, και ο υποψήφιος να εκλεγεί σε θέση δημοτικού άρχοντος ο οποίος έλαβε μέρος στην εκλογική διαδικασία και ηττήθηκε διότι, εφόσον πάντως κέκτηται την ιδιότητα του υποψηφίου, νομιμοποιείται ν' αμφισβητήσει το κύρος των δημοτικών εκλογών ανεξάρτητα από το εάν συντρέχει στο πρόσωπό του η ιδιότητα του εκλογέως (δηλαδή του γραμμένου στους εκλογικούς καταλόγους).

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη και την πρωτόδικη απόφαση, σε συνδυασμό και με τα λοιπά διαδικαστικού χαρακτήρα έγγραφα στοιχεία του φακέλου, με την από 26.10.1998 ένστασή του ο ήδη αναιρεσίβλητος, ο οποίος είχε θέσει υποψηφιότητα για το αξίωμα του δημάρχου Τριταίας Αχαΐας επικεφαλής του συνδυασμού "Συνασπισμός συνεργασίας και ανάπτυξης Νέας Τριταίας-ο Ερύμανθος" κατά τις δημοτικές εκλογές της 11.10.1998 και 18.10.1998, ζήτησε την ακύρωση των εκλογών στο σύνολό τους και την επανάληψή τους, προβάλλοντας ότι ο αντιδίκος του και ήδη αναιρεσειών, ο οποίος κατά την επαναληπτική ψηφοφορία της 18.10.1998 εξελέγη δήμαρχος επικεφαλής του πλειοψηφίσαντος συνδυασμού "Συνεργασία για την Τριταία", παρανόμως εξελέγη, γιατί στο πρόσωπό του συνέτρεχε κώλυμα εκλογιμότητας. Η ένσταση αυτή, η οποία, όπως από το περιεχόμενό της σαφώς προκύπτει, ασκήθηκε από τον αναιρεσίβλητο υπό την ιδιότητά του ως υποψηφίου δημάρχου Τριταίας που έλαβε μέρος στην σχετική εκλογική διαδικασία και ηττήθηκε, γεγονός που και από τα στοιχεία του φακέλου προέκυπτε αλλά και ο ήδη αναιρεσειών δεν είχε αμφισβητήσει, παραδεκτώς από απόψεως νομιμοποιήσεως ασκήθηκε, συμφώνως με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, ανεξαρτήτως του αν στο πρόσωπο του ενισταμένου συνέτρεχε και η ιδιότητα του εκλογέα του οικείου Δήμου. Κρίνοντας, συνεπώς, σύμφωνα με τις σκέψεις αυτές το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο και απορρίπτοντας ως αβάσιμο σχετικό λόγο εφέσεως κατά της ομοίως κρινάσης πρωτόδικης αποφάσεως, ορθά το νόμο ερμήνευσε και εφάρμοσε, τα προβαλλόμενα δε με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως περί ελλείψεως εννόμου συμφέροντος του ενισταμένου (αναιρεσιβλήτου) είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

5. Επειδή, στο άρθρο 47 παρ. 2 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα ορίζεται ότι: "Δεν μπορούν επίσης να εκλεγούν ή να είναι Δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι όποιοι συνδέονται με το δήμο ή την κοινότητα με σύμβαση της οποίας το οικονομικό αντικείμενο είναι ετήσιας αξίας: α) . . . β) 1.000.000

δραχμών και άνω, αν πρόκειται για δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων . . .". Εξ άλλου, στο μεν άρθρο 80 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα προβλέπεται ότι: "Οι ενστάσεις μπορούν να αναφέρονται είτε σε παραβάσεις των διατάξεων νόμου, και γενικά σε πλημμέλειες της εκλογής, είτε σε έλλειψη προσόντων ή σε κωλύματα εκλογιμότητας των προσώπων που έχουν εκλεγεί δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινότητας ή τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι. Στην περίπτωση του άρθρου 76 οι ενστάσεις μπορούν να αφορούν είτε ολόκληρη την εκλογή είτε την πρώτη ή την επαναληπτική ψηφοφορία", στο δε άρθρο 83 ότι: "1. Το δικαστήριο αποφασίζει ότι η εκλογή είναι άκυρη, αν διαπιστώσει ότι: α) τα πρόσωπα που έχουν εκλεγεί δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κάποιο κώλυμα εκλογιμότητας, β) υπάρχει παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της εκλογής . . . 2. Αν το δικαστήριο κηρύξει άκυρη την εκλογή τακτικών δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων, επειδή δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κώλυμα εκλογιμότητας, ανακηρύσσει ως εκλεγόμενους τους επόμενους, κατά τη σειρά των ψήφων προτιμήσεως που έχουν λάβει. 3. ...".

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ο αναιρεσείων, ως εργολήπτης δημοσίων έργων, είχε συνάψει με μια από τις κοινότητες που αποτέλεσαν σύμφωνα με το ν. 2539/1997 (ΦΕΚ Α? 244) το Δήμο Τριταίας Αχαΐας, σύμβαση εκτελέσεως έργου, το οικονομικό αντικείμενο της οποίας υπερέβαινε το ποσό του 1.000.000 δραχμών. Ειδικότερα, από την υπ` αριθμ. 528/24.9.1998 σύμβαση μεταξύ αυτού και της κοινότητας Αγίας Μαρίνας, σε συνδυασμό με την υπ` αριθμ. 853/1998 τεχνική μελέτη και την υπ` αριθμ. 32/ 14.9.1998 απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου Αγίας Μαρίνας, σε εκτέλεση της οποίας καταρτίσθηκε η πιο πάνω σύμβαση, προέκυψε κατά την ανέλεγκτη ουσιαστική εκτίμηση του δικαστηρίου ότι ο αναιρεσείων είχε αναλάβει την εκτέλεση μέσα σε προθεσμία δύο μηνών του έργου της διαμόρφωσης του γηπέδου καλαθοσφαίρισης της εν λόγω κοινότητας αντί εργολαβικού ανταλλάγματος 1.570.000 δραχμών και η οποία σύμβαση, ασχέτως αν αφορούσε την εκτέλεση νέων υπερσυμβατικών εργασιών, ήταν ακόμα εκκρεμής κατά την ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων για τις δημοτικές εκλογές της 11.10.1998, απορρίφθηκε δε ως αναπόδεικτος ο ισχυρισμός του αναιρεσείοντος ότι και οι νέες αυτές εργασίες είχαν ήδη ολοκληρωθεί πριν από την κατάρτιση της επίμαχης σύμβασης. Με τα δεδομένα αυτά το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο έκρινε ότι υφίστατο πράγματι κώλυμα εκλογιμότητας του εκκαλούντος (ήδη αναιρεσείοντος) σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο 47 παρ. 2 του ΔΚΚ και με τις σκέψεις αυτές απέρριψε ως αβάσιμο σχετικό λόγο εφέσεώς του κατά της πρωτόδικης αποφάσεως, η οποία είχε δεχθεί κατά το αντίστοιχο μέρος την ένσταση του ήδη αναιρεσιβλήτου και είχε ακυρώσει την εκλογή του αναιρεσείοντος ως δημάρχου Τριταίας. Η κρίση αυτή της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία το δικαστήριο της ουσίας κατέληξε μετά από ανέλεγκτη κατ` αναιρέση εκτίμηση των στοιχείων του φακέλου, μεταξύ των οποίων, όπως ρητά βεβαιώνεται, και το υπ` αριθμ. 22193/5.11.1998 έγγραφο του Τμήματος ΤΥΔΚ της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως προς τον υπερσυμβατικό χαρακτήρα του εκτελεσθέντος έργου, είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, τα περι του αντιθέτου δε προβαλλόμενα με την υπό κρίση αίτηση είναι απορριπτέα ως αβάσιμα, καθ' ό μέρος δε πλήττεται δι` αυτών η ανέλεγκτη ουσιαστική

εκτίμηση του δικαστηρίου της ουσίας είναι απορριπτέα ως απαράδεκτα.

7. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να διαταχθεί η επιστροφή στον αναιρεσείοντα των τελών που αχρεωστήτως κατέβαλε για την άσκησή της (ΣτΕ 806, 3674/1996).

8. Επειδή, το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, κρίνει ότι πρέπει να συμψηφισθεί η δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου και την επιστροφή στον αναιρεσείοντα των αχρεωστήτως καταβληθέντων τελών και

Συμψηφίζει τη δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 6 Ιουνίου 2000

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Ο Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Δεληγιάννης Α. Γαϊτάνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 4 Οκτωβρίου 2000.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Δεληγιάννης Δ. Μουζάκη